

ÜLIÕPILASLEHT

Nr. 11

TALVEKUUL

1930

Akadeemiline Põllumajanduslik Selts kümne aastane.

Käesoleval semestril (5. XI 30.) jõuab Akadeemiline Põllumajanduslik Selts kümnenda aastapäevani. Suure evolutsiooni on teinud APS nende kümne aasta kestel: kitsast üliõpilaste ringist on ta paisunud suurimaks akadeemiliseks organisatsiooniks, mille kultuuriline tegevus on leidnud üldise tunnustamise.

APS-i tegevus on peamiselt arenenud kahes sihis: esiteks oma liikmestiku isikuliste võimete väljaarendamine ja kutse-eefiline kasvatus ja teiseks tegevus kodumaa põllumajanduskultuuri taseme tõstmiseks ja põllumajanduskultuuri süvendamiseks, kusjuures eksaktse teadusliku töö kõrval APS on esinenud kui vahendaja teaduse ja tegeluse, eriti põllumajandusliku teaduse ja põllumajandusliku tegeluse vahel.

Eriti huvitav tohiks olla kogu üliõpilaskonnale APS-i tegevus just oma liikmestiku kutse-eefilise kasvatusel alal, kuna APS on üks väheseid akadeemilisi organisatsioone, kes sel alal nähtavaid tulemusi suutnud saavutada. „APS-i vaimu“ on õigusega nimetatud asjalikkuse ja erapooletuse vaimuks ja selle vaimu regioonis küpsenud tegelased on ka hiljem tegeluses teatsenud samast vaimust

juhituna. APS-i „Ühispere“ toimikond või lihtsalt „Ühispere“ on teatud määral intiimkoondise taoline ja osa agronoomia-üliõpilasi ei kuulu üldse teistesse üliõpilasorganisatsioonidesse, kuigi kaugelt suurem protsent on organiseeritud ka mujal. Kivinenud raamiga ei ole APS-i „Ühispere“ siiski, tema on pigem nagu selleks südameks, mille ümber koosviibimiste ja mitmesuguse muu mõistliku meelelahutuse vahendusel koonduvad APS-i sõbralikkuse ringid. Ja heameelega võib konstateerida, et APS-i kuuluvad inimesed vaatamata väga mitmesugustesse organisatsioonidesse ja huvikondadesse kuuluvusele, seisavad üksteisega väga sõbralikul jalal. Ja see igitahes kergendab tööd ning hoiab ära arusaamatusi stuudiumi kestel, kui ka eriti hiljem tegelikus elus kutsealal teotsemisel.

Loomulikult ei ole säärane sõbralik ja kodune pind töötamiseks tekkinud ainult „Ühispere“ tegevuse tulemusena, vaid suurel määral nagu märkamatuult esile kerkinud just selle enesearendamise töö juures, mis APS-is pidevalt toime tuleb ja mis noori tegelasi juba otseses töös kokku viib.

Et sellest APS-i liikmestiku enesearendamistööst objektiivset ülevaadet võimaldada ka eemaloli-

jaile, selleks mõningaid ligemaid andmeid APS-i organisatsiooni kohta¹⁾.

APS-i liikmestik koosneb peamiselt põllumajandusteaduskonna agronoomia-osakonna üliõpilastest — 1929. a. oli neist 73% APS-i liikmed, mis näitab, et APS on neile nagu teiseks akadeemiaks. Praegu on APS-il liikmeid arvult 415, neist üliõpilasi 330, ülikooli õppejõude 12, tegelikke agronome ja teisi 73.

APS-i juhatus on koosnenud ülikooli õppejõududest, üliõpilastest ja Tartus asubatest agronoomidest, kusjuures juhatuse liikmete arv on paisunud 5 pealt praeguse 13-ni. Suur kvoorum ei ole takistanud tööd — selle vastu on võidud teha enam sisulist tööd ülesandeid jaotades. Kogu 10 aasta jooksul on APS-i esimeheks olnud prof. Peeter Kõpp, kelle optimistliku mõju tõttu on S-i ilme ja ideoloogia kujunenud pidevalt ja on võidud teostada säärased ettevõtteid nagu „Põllumehe käsiraamatu“ ja k/k „Taluperenaise“ väljaandmine. APS-i esimeseks esimeheks ühe sem.-i jooksul oli K. Zolk.

1) Akadeemilise Põllumajandusliku Seltsi 10-aasta tegevus ülevaade ilmus S-i juubeli-koosoleku ajaks 16. nov. s. a. ja see väljaanne saadetakse tutvumiseks ka kõigile üliõpilasorganisatsioonidele.

Istuvad: (pahemalt paremale) E. Roger — ametita juhatuse liige, „Agronoomia“ tegev toimetaja; Liis Käbin — ametita juhatuse liige, „Taluperenaise“ päätoimetaja; prof. P. Köpp — esimees; dots. M. Gros — laekahoidja; A. Käsebier — ametita juhatuse liige, „Põllumehe Käsiraamatu“ toimetaja. Seisavad H. Jaanusson — teine abisekretär; R. Tomson — abilaekahoidja; A. Steinberg — sekretär; A. Truu — majajäse, J. Nõu — esimene abiesimees, J. Kass — teine abiesimees, L. Loko — ametita juhatuse liige ja E. Wint — esimene abisekretär.

Akadeemilise Põllumajandusliku Seltsi Juhatus 1930. a.

APS-i liikmete enesearendamiseks on mõjuvalt kaasa aidanud järjekindlalt igal nädalal korraldatavad üldkoosolekud, mille kandvamaks osaks on olnud kõned. Aastate kestel on neid peetud ligi poolteist sada. Kõnesid on peetud ülikooli õppejõudude, agronoomilise ala juhtivate tegevlaste j. t. poolt, kusjuures kõnede korraldamisel on lähtutud soovist võimaldada liikmeile tutvumist eriti nende küsimustega, missugused ülikooli õppekavas ei leia küllaldast käsitlemist, nagu agronoomiline nõuandetöö ja selle meetodika; edasi on püütud kutsuda kõnelema suuremate põllum. org.-ide keskühingute, keskasutiste juhtivaid tegevlasi, katsetegelasi, eriti ka neid, kes välismail käinud ja töötanud, nii et liikmestikul kujuneks alati teatav ümmargune ülevaade põllumajanduse olevast seisukorrast, viimastest saavutistest ja tuleviku väljavaadetest kodu- ja välismaal.

APS-i peategevus, eriti sisuline osa, on koondunud arvukatesse toimkondadesse. Nende tekkimise on põhjustanud kas teatava rühma liikmete tarve ennast täiendada, arendada mõnel alal (kõnelemises, artiklite kirjutamises, pildistamises jne.) või otstarbeka töö koordineerimisega teostada ühiselt mitmesuguseid iseloomulisi ettevõtteid (oskussõnade loomist, kodumaa põllumajanduse uurimist jne.).

Algusest peale on asutatud 20 toimkonda, järjestatud vanuselt: oskussõnade-, metsaasjanduse-, raamatukogu-, kodumaa põllumajanduse ajaloo-, seemnekogude ja herbaariumide-, põllumehe käsiraamatu-, foto-, kõnede- ja arvustuste-, „Ühispere“-, kodukaunistamise-, kodumajanduse-, k/k. „Agronoomia“-, suvipäevade-, matka-, k/k. „Taluperenaise“-, ajakirjanduse-, põllumajandusliku ajakirjanduse kodiifitseerimise-, raadio- ja maaparanduse toimkonnad. Peale nimetatute on asutatud toimkondi veel ainult teatavate ülesannete korda- saatmiseks nagu ekskursioonide, traktorikursuste toimkonnad.

Suur osa siin loetletud toimkondi on mõeldud 10 aasta jooksul nähtavaid tulemusi saavutada. Tarvitseb vaid mainida „Põllumehe käsiraamatu“ väljaandmist, mis on APS-i nime kannud ka kaugematesse metsanurga taludesse, viies sinna edumõtteid; ehk k/k. „Taluperenaise“ väljaandmist, mille 20000-tiraaz ise kõneleb selle ettevõtte väärtusest ja elulisusest: „Taluperenaine“ on toonud APS-ile sõpru nii maanaiste kui ka linnanaiste seas. Edasi on märgatav APS-i töö k/k. „Agronoomia“ kaasajandajana koos E. Agronoomide Seltsiga, oskussõnade loomisel, kus kaasa aidanud eriteadlased ja keeleteadlased väljastpoolt APS-i, kodumaa põllumajanduse uurimisel, kus uuritud olevat

seisukorda, muinaspõllumajandust põllumajanduse ajalugu jne. Kõik siin loetletud tegevus on üldkultuurilise tähtsuse ja väärtusega. Enesearendamise seisukohalt on suure tähtsusega säärased ettevõtted nagu raamatukogu, milles leidub ca 3000 kõidet peamiselt põllumajanduslikku kirjandust, umbes 10000 kr. väärtuses ja lugemislauad, mis erialalise ajakirjanduse poolest on üks täielikumaid. Iga aasta kulutatakse raamatukogu täiendamiseks kuni 2000 kr. Edasi fotografeerimise toimkonnast on mõnigi agronoom kaasa viinud pildistamisele kihutaja batsilli, kõnede- ja arvustuste toimkonnast on väljunud mõnigi tšempion omal alal, ajakirjanduse toimkonna töö tulemusena on ilmunud terve rida artikleid kodumaa põllum. ajakirjanduse veergudel jne. jne.

Eemalseisjale võib-olla tundub see osaltki detailse nokitsemisena, aga just selles seisabki akadeemilise organisatsiooni üks peamisi ülesandeid, et liikmeid panna tööle huvide ja soovide järele ja viia selles töös kokku: inimestele, kes hiljem koos peavad tegutsema on see suureks kasuks.

Ja kui meil on inimesi studeerimas sadasiid ja veel kord sadasiid, siis ei ole igatahes mitte õige ja lubatav, et neid lasta stuudiumi ajal külmalt üksteisest mööda kõneda ehk ainult tuua kokku hetkeliseks referaatõhtuks ja lasta neid